

LEKCE K FILMU JOŽKA

JOŽKA

Česká republika, Německo 2017

25 Min

Režie: Hamze Bytyci

Podrobné informace: jozka.org

OBSAH:

Kontext – situace památníku a vepřína v Letech u Písku	2
Lekce 1: „Pandořina skříňka v Letech u Písku“	3
Lekce 2: „Popírání holocaustu. Kdo a proč lže?“	6
Lekce 3: „Cikánům vstup zakázán“	8
Tiráž	12

ANOTACE FILMU:

Poté, co Jožka onemocněl kvůli letům stráveným prací v uhelných dolech, rozhodl se věnovat svůj život boji za lepší, spravedlivější společnost a proti neustálé diskriminaci Romů v České republice. Symbolem neúcty k romské menšině je pro něj velkokapacitní vepřín postavený na místě bývalého koncentračního tábora v blízkosti Letů u Písku, ve kterém za nacismu zemřely stovky Romů – včetně poloviny rodiny Jožkovy manželky.

Kontext – situace památníku a vepřína v Letech u Písku:

V obci Lety u Písku dnes žije cca 300 obyvatel, na místě bývalého tzv. cikánského koncentračního tábora zde stojí velkovýkrmna vepřů.

Za druhé světové války zde byl v roce 1940 založen **kárný pracovní tábor** pro odsouzené vězně. Od března 1942 byli ve **sběrném táboře** a od srpna 1942 v **cikánském táboře** věznění lidé považovaní protektorátními úřady za „cikány,“ tedy především čeští Romové a Sintové.

V poválečných dějinách nebylo místo a s ním spojená historie nijak významně akcentováno. Situace se změnila po roce 1989. V květnu 1995 zde byl odhalen skromný pomník obětem tábora, o jehož vybudování usiloval profesor Ctibor Nečas a pracovníci Muzea romské kultury. V dubnu 1998 byl bývalý tábor-památník a „cikánský hřbitov“ prohlášen Ministerstvem kultury ČR za kulturní památku. V roce 1997 byl poslancem Janem Rumlem poprvé veřejně vysloven požadavek na odstranění vepřína, od té doby se vede diskuze na úrovni úřadů státní správy a samosprávy. Jednání vždy ztroskotala na požadované vysoké výkupní ceně vepřína a neochotě státu tuto cenu zaplatit.

Za existenci vepřína byla Česká republika opakovaně kritizována Evropskou unií. V roce 2005 vydal Evropský parlament rezoluci, která vyzývala členské státy k přijetí nápravných opatření špatného postavení Romů v Evropě, zároveň text rezoluce adresně vyzývá Českou republiku k odstranění vepřína. Reakce české společnosti na tuto rezoluci byly rozporuplné. Na straně jedné byla uvítána představiteli Romů, ostře se proti rezoluci ohradil tehdejší prezident Václav Klaus výrokem, že v Letech nebyl koncentrační tábor, ale tábor pro nepřizpůsobivé jedince, kteří nechtěli pracovat.

V roce 2010 byla provedena rekonstrukce a rozšíření památníku v hodnotě 9,685 mil. Vznikl zde přírodní amfiteátr a dvě repliky dřevěných ubikací, v nichž jsou umístěny expozice připomínající památku romských obětí tábora, informační tabule s popisem událostí v cikánském táboře v letech 1942 – 1943. Nově je zde vybudována naučná stezka.

Vláda ČR se nakonec rozhodla vepřín od firmy AGPI vykoupit, kupní smlouvu podepsal ministr kultury Daniel Herman v listopadu 2017. Vláda za vepřín zaplatila 450 milionů korun.

LEKCE 1

„PANDOŘINA SKŘÍNKÁ V LETECH U PÍSKU“

Cíl:

Žáci by si měli uvědomit rozdíl neutrálního badatelského přístupu k historii a mýtotočného pojetí dějin. Případně by měli objevit příčiny historické interpretace, která je motivována ideologicky, politicky. Aktivita by ve studentech měla prohloubit přemýšlení o pasivní kulturní a historické percepci daného místa a z ní plynoucí neochotu se daným místem zabývat ve vztahu k národním dějinám.

Prameny:

- 1) Vzpomínka Paula Polanského: Příběh Letů
- 2) Dopis Stanislava Vintra

Pracovní otázka a zadání:

Úvodní analytická fáze:

Paul Polansky přijel v 90. letech do Čech a pustil se do bádání o holocaustu Romů na českém území. Brzy objevil nesoulad "oficiální" verze historie tábora v Letech s archivními dokumenty, proto se rozhodl sesbírat i osobní svědectví přeživších. Málokdo měl chuť slyšet výpovědi očitých svědků - byly totiž příliš drastické, navíc přicházely od lidí z okraje společnosti - od Romů. Bez úsilí Paula Polanskyho a vydání knihy Tíživé mlčení by historické vědomí letských zločinů mizelo spolu s úmrtím posledního očitého svědka.

1. Co nám vzpomínka Paula Polanskyho (Text 1 – Příběh Letů) prozrazuje o vztahu Čechů k vlastní minulosti?
2. Jakou roli ve výkladu minulosti může mít záznam osobního svědectví - orální historie?
3. Proč se česká společnost nechtěla problematikou letského tábora zabývat a proč za rozpoutání diskuze o našich problematických dějinách vdčíme americkému spisovateli?

Návazná interpretační fáze:

Seznamte se s úryvkem dochované žádosti Stanislava Vintera – rolníka, který v dopise vypisuje důvody, proč žádá o propuštění své rodiny z letského tábora.

1. Jaké důvody uvádí, jaký byl vztah české společnosti k Romům?
2. Můžeme z dopisu soudit, že se Stanislav Winter choval nepřizpůsobivě? Dovídáme se z textu o jakýchkoli defektech jeho jednání a chování?
3. Co má na mysli autor sdělení, odvolává-li se na budoucnost dětí a rodičů?

Tvůrčí fáze

Po proběhlé diskuzi a interpretaci druhého textu studenty seznámíme s tím, že žádost Stanislava Vintra zůstala nevyslyšena, žadatel sám byl v prosinci 1942 odeslán do tábora Lety a tam podlehl skvrnitému tyfu. Po něm zemřely obě dcery, takže propuštění se dočkala pouze manželka se synem, ovšem teprve při samé likvidaci tábora.

1. Co to znamená, řekneme-li, že se v Letech otevřela Pandořina skříňka české historie?

TEXT 1: PŘÍBĚH LETŮ

„Za války tam byl koncentrační tábor,“ řekla mi. „Byl to tábor pro Romy. Všichni tam zemřeli na tyfus.“ Často jsem Lety navštěvoval, hovořil jsem s místním historikem, starostou i s několika starousedlíky. Nikdo se o táboře smrti z druhé světové války nezmínil. „Máme tady více než 40 000 dokumentů,“ řekla mi vedoucí studovny, „ale nikomu není dovoleno je studovat, po dobu padesáti let.“ Koncentrační tábor pro Romy? A všichni zemřeli na tyfus? To nedávalo smysl. Tyfus nebyl přece dýmějový mor. Bylo ho možné snadno léčit.

Tentýž den jsem hovořil s místním historikem, který byl penzionovaným učitelem a publikoval sedmnáct knih o letské oblasti, s tematikou od středověkých rodů až po místní kamenolomy. Zeptal jsem se ho, proč nikdy nepsal o tom koncentračním táboře pro Romy. „Romové mi za to nestojí,“ řekl mi. „Ale jestli chcete další informace, zeptejte se támhle doktora Kalbáče. Byl v Letech lékařem.“ Osmdesátiletý doktor Kalbáč mi řekl, že si stále všechno dobře pamatuje. Pamatoval si stále latinu a řečtinu, které se učil na střední škole. Ale když jsem se ho zeptal na Lety, nebyl v stavu si cokoliv vybavit... „Je ti už dávno,“ řekl. Nakonec mi pověděl, že Lety byly rekreačním táborem pro nezaměstnané Romy. „Byli ale špinaví a přinesli si tu nemoc do tábora s sebou.“ Dr. Kalbáč mi řekl, že odešel dlouho před tragédií, protože velitel tábor mu odmítl proplácet benzin za cestu autem z Mirovic do Let, což je vzdálenost tří kilometrů. Šel jsem znovu navštívit starostu Letů. Prozradil mi, že tábor stával tam, kde je dnes velkovýkrma vepřů. Starosta se narodil až po válce, takže už nic dalšího nevěděl. Poradil mi, ať si promluvím s někým starším, s někým, kdo prožil v Letech druhou světovou válku.

Jel jsem k výkrmně vepřů, pár kilometrů na východ. Zastavil jsem nějakého muže, který jel na kole, a zeptal jsem se ho, jestli ví něco o romském táboře, který tam byl za druhé světové války. „Každý o tom ví,“ řekl. „V letech 1942-43 jsem kolem něj jezdil každý den cestou do práce.“ „Byl to německý tábor?“ „Ovšemže ne,“ řekl. „V tomto kraji nebyli za války žádní Němci.“ „Kdo tam dělal dozorce?“ „Čeští policisté.“ „Všichni ti vězni zemřeli?“ „Většina z nich.“ „Jak zemřeli?“ „To vám nemohu říci,“ odpověděl a odjel. Před dvěma roky, v lednu 1994, mně ředitel třeboňských archivů dal zvláštní povolení, abych mohl studovat záznamy o Letech... První den jsem objevil podivnou nesrovnalost. Oficiální táborová kniha, která obsahovala seznamy vězňů, neodpovídala seznamu těch, kteří přijeli do tábora. Česká policie do tábora v Letech přivezla tisíce Romů, ale pouze šesti stům bylo přiděleno číslo a byli uvedeni v seznamu oficiální táborové knihy. Mezi dokumenty jsem našel knihu, ve které byli uvedeni vězni zastřelení na útěku. Objevil jsem také několik kartoték úmrtních listů, byly jich tisíce. Trvalo mi dva dny, než jsem je prohlédl. Podle těchto záznamů zemřelo na tyfus jen osm lidí. Pro některá úmrtí byly uvedeny absurdní důvody jako: „Uchechtal se k smrti“, „Umřel, protože neuměl číst ani psát“, „Byl tak opilý, že nemohl žít“..... Později jsem našel i seznamy transportů do Osvětimi. Ale tato čísla byla opět jen malou částí z celkové populace tábora. Co se stalo s těmi ostatními? Potom jsem našel záznamy o personálu tábora. Byli to všechno Češi. Všichni se narodili v Čechách. Všichni sloužili buď u celníků, nebo jako policisté, než byli odveleni do Letů. Můj český asistent byl vyděšený. „Tohle jsme ani neměli vidět,“ řekl. „Někteří z těch dozorců možná ještě žijí. Jestli se dozví, co děláme, mohou po nás jít.“ To odpoledne můj asistent zmizel.... Zaměstnanci archivu mi dovolili, abych si okopíroval více než tisíc dokumentů. Vedoucí archivu mi pak donesl knihu, kterou český profesor Ctirad Nečas napsal o Letech v roce 1981. Prolistoval jsem ji. Nečas tvrdil, že Lety byly pracovním táborem, a naznačoval, že ho řídili Němci. Tvrdil, že ti vězňové, kteří nezemřeli na tyfus, byli posláni do Osvětimi.

POLANSKY, P.: Tíživé mlčení: svědectví těch, kteří přežili Lety. G plus G. Praha 1998.

TEXT 2

/jazykově upraveno do současného jazyka, kráceno/

... moje dcera jménem Anna Vintrová, příslušná do Hodonic, je rozená 24. 4. 1920, takže je jí 23 let, úplně zachovalá. Nikdy se nepotulovala, odmalička jest stálého bydliště v Radnicích, a je mírná a poslušná a pracovitá, tak jako všichni z nás. Osobní doklady má v pořádku a příslušnost státní do Protektorátu Čechy. Nikdy nikdo z rodiny neměl cikánskou legitimaci, protože nám nepatří, víme, co je státní poslušnost a občanská mravnost... Jmenovaná dcera, která, jak jsem uvedl, pracovala taky u jmenovanejších rolníků, při mláčení a v létě při polní práci se vypomáhá rolníkům podle potřeby. Moje dcera i žena umí všecku práci polní, vázat snopky, vázat slámu, dělat povřísla, všecku práci při mláčení i do mašiny přidávat i na vále práci a též na polích. A kdeco umí, je vidět, že pracovala. Moje dcera pracovala v Německu. Pracovala taky na velkostatku v Radnicích majitele hraběte Jiřího Šternberka a byla za práci vždy chválena a z práce ze Skořic byla vytažena do cikánského tábora do Let. Co tam má vlastně co dělat? To je pro takové ležáky práce se štitíci, ne pro ty, který se jaktěživi nadřeli a něco v rukou měli. Tím jsme celá rodina utrpěla značnou škodu i na jmění, když moje rodina byla zavezena, ztratilo se mi mnoho věcí a cennejších, co mi lidi ukradli, zlacené i menší věci, takže jsou okradené i moje děti. Tak se spravedlivě nejedná s dobrou rodinou a národem. Tady je před námi budoucnost dětí i rodičů. Můj syn jménem Staňa František Vintř z Radnic rozený 22. 11. 1932 v Radnicích, žák ze čtvrté třídy, kterej se nachází v cikánském táboře Lety, ubohej chlapec. Kam dospělo jeho časný ranní učení a spěch do školy a jeho školní námaha a modlitba a spravedlnost? Jako zločinec do cikánského tábora, kam nepatří, poněvadž se učil a řádně dodržoval školní práva zde daný. Dcera jménem Jana Vintrová z Radnic, žákyně druhé třídy, rozená 4. 1. 1935 v Radnicích. Jak ráno vstala, to bylo její, vyprávět o panu řídícím jménem Rikl v Radnicích, že ji chválil, jak se dobře učí. Nic ji nebavilo, jen tužku a kreslit a psát. Z mravů děti moje jednotky. Mají bejt v cikánském táboře a neví proč, že si rodiče hájí svoje jmění, tak za to se s nima zle děje.

CTIBOR N.: Holocaust českých Romů. Prostor, Praha 1999.

LEKCE 2

„POPÍRÁNÍ HOLOCAUSTU. KDO A PROČ LŽE?“

Cíl:

Historická analýza mediálního sdělení ve vztahu k dobově podmíněnému historickému narativu, který účelově manipuluje s faktografií. Žáci jsou vedeni k cílené analýze mediálního sdělení, k jeho kritické interpretaci a k aktivnímu způsobu sebevyjádření se k danému problému.

Prameny:

- 1) Rozhovor Tomia Okamury pro server Parlamentní listy
<http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policie-okamura-se-vyroky-o-tabore-v-letech-u-pisku-nedopustil-trestneho-cinu>
- 2) Reakce politiků jsou dostupné na lidovky.cz
https://www.lidovky.cz/hanebnost-na-urovni-zlocinu-rika-kalousek-k-okamurovo-popreni-holocaustu-1tg-zpravy-domov.aspx?c=A140803_120959_In_domov_sk

Pracovní otázka a zadání:

Úvodní analytická fáze:

V následujícím textu se Tomio Okamura, tehdy předseda Hnutí Úsvit, vyjádřil během vzpomínkových setkání připomínajících založení koncentračního tábora v Letech u Písku a Mezinárodní den obětí romského holocaustu k historii cikánského tábora v Letech u Písku.

1. Vyznačte do textu, jaké jsou základní myšlenky Tomia Okamury vzhledem k táboru v Letech u Písku.
2. Ověřte tato tvrzení z dostupných zdrojů. Vyznačte do textu, ve kterých částech textu Okamura nemá pravdu?

Pro kritickou interpretaci mediálního sdělení studentům doporučujeme tyto zdroje informací:

<https://www.lety-memorial.cz/>

<https://www2.holocaust.cz/cz2/history/camps/lety>

<https://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/pgps/ikvz/podkapitoly/d01kapitoly/13.pdf>

Návazná interpretační fáze:

Které části textu jsou zavádějící a rozdmýčávají nenávist vůči Romům?

1. Vyznačte v textu jednotlivé věty a zdůvodněte svůj výběr.
2. Diskutujte své závěry.

Tvůrčí fáze

Napište titulky k textu článku. Představte si, že jste reprezentanti českého politického systému, stoupenci demokratických stran, pokuste se na základě vámi zjištěných údajů napsat veřejnou reakci na Okamurův text.

Příspěvky studentů mohou být konfrontovány s reakcemi politiků na Okamurovy výroky – viz Lidové noviny.

TEXT Z PARLAMENTNÍCH LISTŮ:

„Pokud jde o Lety, bude dobře si ujasnit, co tu chceme budovat. Mýtus o romském koncentráku je podle dostupných informací lež. Byl tu pracovní tábor pro osoby, které se vyhýbaly řádné práci, včetně Čechů a Němců z protektorátu. Internováni nebyli na základě etnika, ale cikánského způsobu života, to znamená, že pracující Romové tu nebyli. Dozorci téměř do konce fungování tábora nebyli ozbrojeni a velitel tábora bral svou služku a zřejmě milenku do kina. V táboře nebyl nikdo nikdy zabit – lidé umírali v důsledku staroby a chorob, které do tábora přivlekli kvůli svému předchozímu kočovnému stylu života. Zásadní problém byl však velitel, který jednak skutečně bil vězně a tajil špatný stav tábora, ale byl odvolán a do tábora byla poslána lékařská pomoc. Oběti v táboře rozhodně nebyly oběti jakéhokoli holocaustu. Naopak srovnávání je neúctou ke skutečným obětem holocaustu, ať už Romů nebo Židů, ve skutečných koncentračních táborech. Samozřejmě platí, že jakékoli násilí na lidech odmítám a odsuzuji.“

Návrh ŘEŠENÍ:

Tomio Okamura: **„... srovnávání (obětí v táboře) je neúctou ke skutečným obětem holocaustu.“**

Historický kontext: Hromadné transporty z tábora se uskutečnily celkem dva. Jako první byl vypraven 3. prosince 1942 transport tzv. asociálů v počtu 16 mužů a 78 žen do koncentračního tábora Osvětim I. Druhý z transportů znamenal prakticky likvidaci tábora, protože v něm bylo odvezeno 417 vězňů do koncentračního tábora Osvětim II.-Březinka. Zatímco první transport se uskutečnil na základě výnosu o preventivním potírání zločinnosti, druhý již byl realizován na základě Himmlerova výnosu z 16.12.1942, který nařizoval transport všech Romů do koncentračního tábora v Osvětimi.

Tomio Okamura: **„V táboře nebyl nikdo nikdy zabit – lidé umírali v důsledku staroby a chorob, které do tábora přivlekli kvůli svému předchozímu kočovnému stylu života...“**

Historický kontext: Přímo v táboře zemřelo podle historických pramenů v nelidských podmínkách 326 vězněných, z toho 241 dětí mladších 14 let. Dalších 540 vězňů bylo posláno na smrt do vyhlazovacího tábora Osvětim - Březinka. Ze 30 dětí narozených v táboře žádné nepřežilo. Vyvrcholením bylo na přelomu let 1942-43 propuknutí tyfóvé epidemie, na jejíž následky zahynulo největší množství vězňů.

Tomio Okamura: **„... internováni nebyli na základě etnika, ale cikánského způsobu života, to znamená, že pracující Romové tu nebyli.“**

Historický kontext: Od srpna 1940 do roku 1942 sloužily Lety jako pracovní tábor. Podle ustanovení táborového řádu bylo povinností vězňů pracovat. Především se jednalo o práce na stavbě silnice na trase Plzeň-Ostrava. Dále vězňové pracovali na odklizení lesních polomů a v zemědělství. Získané peníze za práci nebyly vypláceny a měly sloužit k úhradě nákladů spojených s provozováním tábora.

LEKCE 3

„CIKÁNŮM VSTUP ZAKÁZÁN“

Cíl:

Žáci skrze srovnání vyhlášek a nařízení odhalí způsoby jednání prvorepublikové, protektorátní a komunistické společnosti vůči romskému obyvatelstvu a kriticky je zhodnotí. Prvorepublikový zákon z roku 1927 odkazuje k protiromskému naladění společnosti před válkou, navazuje protektorátní vyhláška sepsaná na základě norimberských rasových zákonů. Komunistický zákon zakazující kočování dokládá živost této otázky i po válce.

Prameny:

- 1) Zákon Československé republiky 117/1927 Sb. ze dne 14. 7. 1927
<https://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=4450&Section=1&IdPara=1&ParaC=2>
- 2) Protestní dopis proti usazení Romů – Luhačovice, 2. 9. 1931 (Státní okresní archiv Zlín)
- 3) Zákon o trvalém usídlení kočujících osob ze dne 17. října 1958
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1958-74/zneni-0>

Pracovní otázka a zadání:

Úvodní analytická fáze:

Jaký obraz Romů přináší dokumenty z let 1927, 1931 a 1958? V čem jsou si dokumenty podobné? Co se dělo s Romy během druhé světové války?

1. Vyznačte do textu, jak definují jednotlivé dokumenty Romy.
2. Označte v textu přídavná jména spojená s Romy. Jaké děje jsou s nimi spojeny?
3. Označte další důležité instituce a popište jejich vztah k Romům.
4. Popište, v čem se prvorepublikové dokumenty a zákon z roku 1958 shodují a v čem liší.

Návazná interpretační fáze:

Jaké události ovlivnily postoj společnosti k Romům v letech 1927 - 58? Co se dělo s Romy za druhé světové války? Pátřejte v učebnici a na internetu.

1. Vypište jednotlivé události a zdůvodněte proč.
2. Diskutujte ve třídě své závěry.

Tvůrčí fáze – diskuse nebo jako domácí úkol

Zákon z roku 1927 vydalo demokratické Československo. Co mohlo motivovat československou vládu a parlament k přijetí takovýchto zákonných norem?

Lze tento zákon posuzovat jako demokratický, nebo v dané zákonné normě spatřujete formy xenofobie a diskriminace? Svá tvrzení zdůvodněte konkrétními pasážemi zákona.

TEXT ZÁKONNÉ NORMY Z R. 1927

(kráceno)

§ 1

Za potulné cikány podle tohoto zákona pokládají se cikáni z místa na místo se toulající a jiní tuláci práce se štítící, kteří po cikánsku žijí, a to v obojím případě i tehdy, mají-li po část roku - hlavně v zimě - stálé bydliště.

§ 4

(1) Každý potulný cikán starší 14 let obdrží zvláštní průkaz totožnosti (legitimace cikánskou), v němž budou uvedena jeho osobní data, popis osoby, jakož i připojen otisk prstů. Dále budtež do tohoto průkazu zapsána omezení, jež cikánu byla uložena, byl-li dán pod policejní dohled.

(2) Každý potulný cikán jest povinen nositi cikánskou legitimaci stále u sebe a ji na požádání předložiti.

§ 5

(1) Cikáni smějí jen, obdrží-li k tomu povolení politického úřadu (list kočovnický), kočovati v rodinách nebo s vozidly, jakož i se zvířaty určenými k tahu nebo k nošení nákladů.

(4) Povolení ke kočování, na jehož vydání nemá nikdo nároku, vydává se nejdéle na dobu jednoho roku a může býti kdykoliv politickým úřadem odňato nebo změněno. .

§ 8

Tábořiti v rodinách nebo i jednotlivě přenocovati smějí potulní cikáni jen na místech a po dobu, jež jim určí do odvolání obecní starosta (státní policejní úřad). Při tom lze výjimkou z ustanovení § 7 povolit, aby po dobu nezbytné potřeby tábořilo více rodin na jednom místě.

§ 10

Politické úřady II. stolice mohou určití území a obce, do nichž jest potulným cikánům přístup vůbec zakázán, nejsou-li tam příslušní. Zakaz tento budiž uveřejněn v Úředních novinách a kromě toho vyznačen na tabulkách u silnic při vstupu do takového území nebo obce, v nichž jsou tabulky umístěny.

§ 11

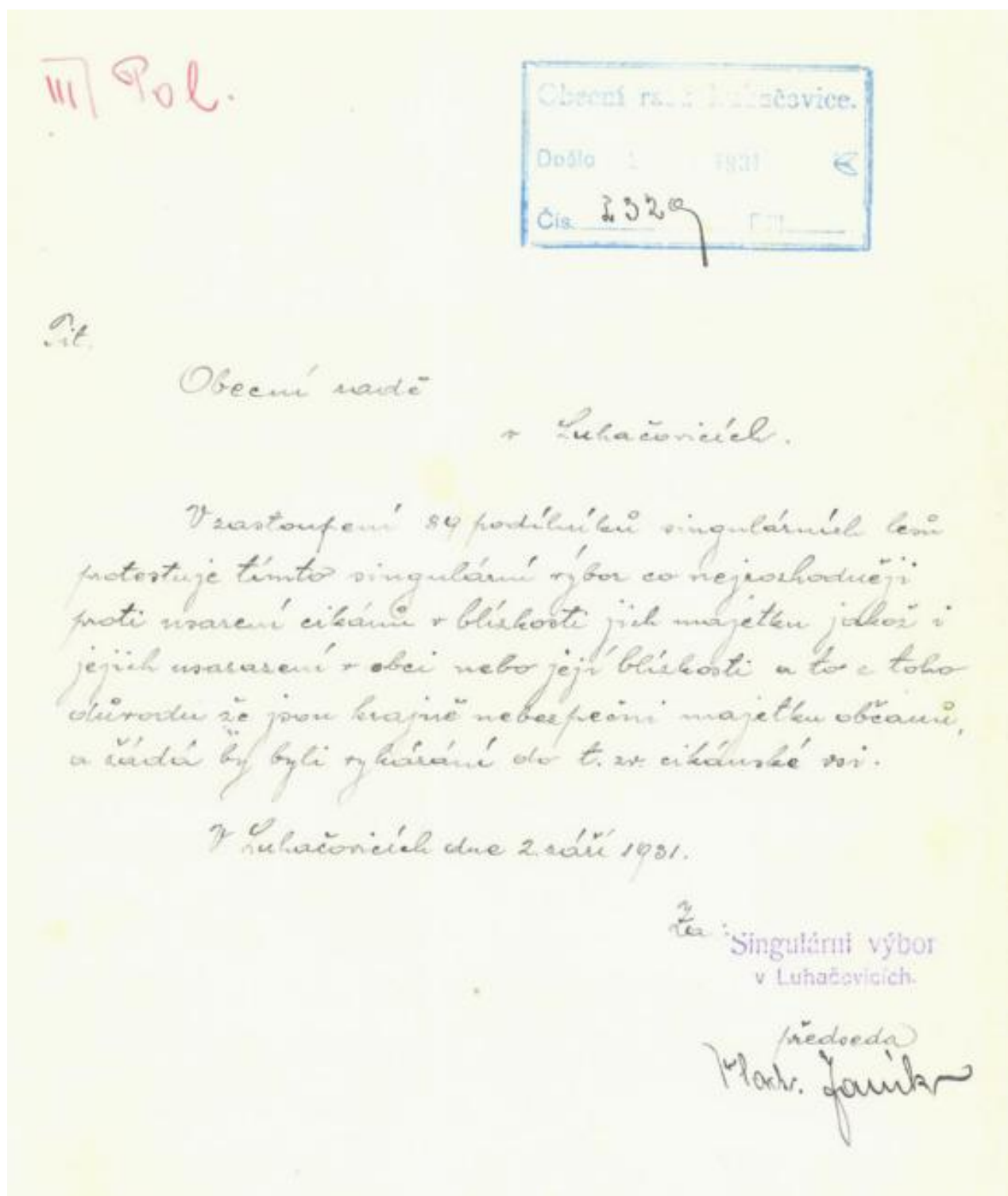
(1) Potulní cikáni mohou býti kdykoli podrobeni k rozkazu politického úřadu I. stolice, v případech nutných k rozkazu obecního starosty lékařské prohlídce a všem opatřením nebo omezením, jichž jest třeba v zájmu zdraví jejich nebo zdravotnictví veřejného (tak kupř. očkování, desinfekce, ostříhání, izolace, nucené dodání do léčebných ústavů atd.).

§ 12

(1) Děti mladší 18 let mohou býti potulným cikánům odňaty, nemohou-li o ně náležitě pečovati a zvláště jim dáti potřebnou výchovu. V každém případě lze jim odníti děti cizí.

(2) Děti cikánům odňaté budtež dodány do péče řádných rodin nebo vychovávacích ústavů, v nichž by bylo postaráno nejen o jejich náležitou výchovu, nýbrž i o vhodnou přípravu pro praktický život.

PROTESTNÍ DOPIS PROTI USAZENÍ ROMŮ – LUHAČOVICE, 2. 9. 1931

(Státní okresní archiv Zlín)

ZÁKON O TRVALÉM USÍDLENÍ KOČUJÍCÍCH OSOB ZE DNE 17. ŘÍJNA 1958

§ 1

Národní výbory poskytují osobám, které vedou kočovný způsob života, všestrannou pomoc, aby mohly přejít k usedlému způsobu života; zejména jsou povinny těmto osobám pomáhat při opatřování vhodného zaměstnání a ubytování a působit výchovnými prostředky soustavně k tomu, aby se staly řádnými pracujícími občany.

§ 2

Kočovný způsob života vede ten, kdo se ve skupinách nebo jednotlivě toulá z místa na místo a vyhýbá se poctivé práci nebo se živí nekalým způsobem, a to i tehdy, je-li v některé obci hlášen k trvalému pobytu.

§ 3

Kdo setrvává při kočovném způsobu života, přestože mu byla poskytnuta pomoc k trvalému usídlení, bude potrestán pro trestný čin odnětím svobody na 6 měsíců až 3 léta.

Zdroj: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1958-74/zneni-0>.

TIRÁŽ

Lekce připravil a na školách odpilotoval: Antikomplex, z.s., v roce 2017.

JOŽKA je produkcí spolku RomaTrial – Transkulturní organizace Romů a Neromů.

Film je součástí OPPOSE OTHERING! – projektu německého filmového institutu Deutsches Filminstitut / goEast – Festival středoevropského a východoevropského filmu s finanční podporou nadace 'Erinnerung, Verantwortung, Zukunft' (EVZ). Kofinancováno Česko-německým fondem budoucnosti.

Film JOŽKA podporuje Aliance pro solidaritu s evropskými Sinty a Romy. Dalšími partnery jsou Antikomplex, Konexe a filmArche.

